

OBVESTILO LASTNIKOM CERTIFICIRANEGA GOZDA PO SISTEMU PEFC ZA LETO 2020

Spoštovani lastniki certificiranega gozda!

V Sloveniji je že 72 podjetij s certifikatom PEFC za sledljivost izvora lesa, ki se ukvarjajo s prodajo ali predelavo lesa. Samo v letošnjem letu je k certifikaciji pristopilo 13 podjetij. Tudi zato na trgu stalno narašča povpraševanje po certificiranem lesu. Praviloma kupci za certificiran les tudi ponudijo boljšo ceno ali pa lastnikom gozdov uredijo in plačajo stroške izdaje potrdila o vključenosti v regijsko certifikacijo gozdov PEFC (RCG PEFC). Sedaj lahko certificiran les v Sloveniji po sistemu PEFC ponudi čez 1229 lastnikov gozdov iz nekaj več kot 293.000 ha gozdov, kar predstavlja skoraj 1/4 slovenskih gozdov.

V skladu z zahtevami RCG PEFC sta Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, ki je regijski predstavnik za RCG PEFC v Sloveniji, in certifikacijski organ, z namenom izboljšanja trajnostnega gospodarjenja z gozdovi v letu 2020, pregledala 34 gozdnih posesti, ki so vključene v RCG PEFC. Pri pregledu dokumentacije, opreme in gozdov je bilo ugotovljeno da:

- se trajnostno gospodarjenje v slovenskih gozdovih stalno izboljšuje, saj se vsako leto ugotavlja manj neskladij z merili trajnostnega gospodarjenja,
- se delo v naših gozdovih z vidika varnosti stalno izboljšuje. Veseli smo, da so **lastniki in ostali izvajalci, ki delajo v gozdovih, praviloma ustrezno opremljeni z zaščitno opremo** (gozdarska čelada, rokavice, protivrezne hlače, zaščitni čevlji). Pri letošnjih pregledih tudi nismo opazili nobene neskladnosti,
- še vedno se najdejo posamezni lastniki gozdov, ki dajejo na trg les in lesne proizvode in pri tem ne vodijo v skladu z evropsko Uredbo o določitvi obveznosti gospodarskih subjektov tako imenovanega »**Sistema potrebne skrbnosti**«. Sistem potrebne skrbnosti zajema: 1. dostop do informacij (dokumenti in evidence o poseku in prodaji oz. lastni porabi lesa), 2. oceno tveganja, da se na trg daje nezakonito pridobljen les, in 3. ustrezne ukrepe za zmanjšanje tveganja. V ta namen Zavod za gozdove Slovenije (ZGS) k upravni odločbi tudi prilaga »*Evidenčni list o uporabi in prometu z gozdnimi lesnimi sortimenti*«, ki služi kot pripomoček pri vodenju tega sistema,
- je največ neskladij izpisanih, ker lastniki gozdov, ki sami delajo v svojih gozdovih, v veliki meri ne upoštevajo **zakonskega določila, da mora biti vsak stroj, ki dela v gozdu, opremljen s kompletom za primer izlitja olja**,
- se je v letu 2019 nadaljevala prenamnožitev smrekovih podlubnikov iz zadnjih let, zaradi česar smo pri pregledih gozdov bili še posebej pozorni na izvajanje ukrepov za zatiranje in preprečitev nadaljnjega širjenja smrekovih podlubnikov. Zelo nas je razveselilo, da so vsi lastniki gozdov, ki smo jih obiskali, naredili vse, kar jim je bilo s strani ZGS naloženo za sanacijo in preprečitev nadaljnjega širjenja podlubnikov.
- večina lastnikov gozdov ne sodeluje v postopkih gozdarskega načrtovanja in se ne udeležuje dogodkov povezanih z gozdarstvom, kar je zagotovo eden izmed vzrokov **slabe informiranosti** glede značilnosti njihove gozdne posesti in nasploh glede

dogajanja v gozdarstvu. Nekatere podatke o svoji gozdni posesti lahko vsak lastnik pogleda na spletni aplikaciji ZGS **Pregledovalnik podatkov o gozdovih** (<http://prostor.zgs.gov.si/pregledovalnik/>). Aplikacija omogoča tudi izpis nekaterih podatkov za posamezno gozdno parcelo. Na spletnem pregledovalniku si lahko ogledamo gozdnogospodarske načrte, opise sestojev z gozdnogojitvenimi smernicami, gozdarsko ureditev prostora, funkcije gozdov, karto gozdnih cest, območja za sanacijo po naravnih ujmah in druge vsebine, ki pripomorejo k izboljšanju gospodarjenja z gozdovi. Kataster gozdnih cest in druge informacije s področja gozdnih prometnic pa ZGS objavlja na spletni aplikaciji **Evidenca gozdnih cest** (<http://zgs.gisportal.si/javno/profile.aspx?id=EGC@ZGS>).

Gozdarski inštitut Slovenije je za vse uporabnike gozdarskih storitev naredil zelo uporabno spletno aplikacijo »**Moj gozdar**« (<https://www.mojgozdar.si/>), kjer najdemo informacije o izvajalcih za posek in spravilo lesa, gojenje gozdov, izdelavo sekancev, gozdno gradbeništvo in prevoz lesa.

Kogar pa zanimajo cene gozdno lesnih sortimentov in gozdarskih storitev, si le te lahko pogleda na spletni aplikaciji »**Wood Chain Manager**« (<http://wcm.gozdis.si/>).

<i>Neskladnosti pri gospodarjenju z gozdom, ki so bile ugotovljene pri pregledih v letu 2020</i>	<i>Število kršiteljev</i>	<i>Število kršiteljev v %</i>
Stroji za delo v gozdu, niso opremljeni s kompletom za izlitje olja	7	28
Neurejena dokumentacija – odločb se ne shranjuje oz. ni odločb	4	12
Nedovoljena paša v gozdu	1	3
Zaradi preobremenjenosti poškodovane gozdne prometnice	1	3
SKUPAJ	13	35

Priporočila za izboljšanje trajnostnega gospodarjenja z gozdovi:

- 1. Za svojo gozdno posest moramo voditi ustrezen sistem potrebne skrbnosti v skladu z Uredbo (EU) št. 995/2010 (odločbe ZGS, dobavnice, evidence sečnje in spravila lesa, evidence prodaje lesa, evidence lastne uporabe lesa, ocena tveganja).**
- 2. Ustrezno zaščitno opremo za delo v gozdu je potrebno dosledno uporabljati skladno z navodili proizvajalca.**
- 3. Vsak stroj v gozdu mora biti opremljen z opremo za primer izlitja olj (eko komplet).**
- 4. Na območjih vodnih virov in povsod, kjer se to zahteva v gozdarskih načrtih, se za mazanje verige motorne žage uporablja biološko razgradljivo olje.**
- 5. Svojo posest moramo stalno pregledovati in takoj začeti s sanacijo, če smo opazili pojav gozdnih škodljivcev (podlubniki) in bolezni.**
- 6. Vsem gozdnim lastnikom se priporoča vpogled v gozdarske načrte za njihovo gozdno posest, večjim lastnikom pa tudi izdelavo posestnega načrta. Nekatere podatke za svojo gozdno posest lahko dobimo na Pregledovalniku podatkov o gozdovih na spletni strani Zavoda za gozdove Slovenije (<http://prostor.zgs.gov.si/pregledovalnik/>).**
- 8. Lastniki in upravitelji gozdov bi se morali pogosteje udeleževati dogodkov s področja gozdarstva in nadgraditi svoje gozdarsko znanje.**
- 9. Pri najemanju izvajalcev za delo v gozdu je priporočljiva sklenitev ustrezne pisne pogodbe, kar nam lahko zelo prav pride posebej pri reševanju sporov z izvajalci.**

17. 12. 2020

Pooblaščen koordinator za izvajanje
regijske certifikacije gozdov PEFC
Egon Rebec

